

Voorlezen-plus voor mensen met EMB en mensen met dementie (en een verstandelijke beperking)

beschrijving van het maken van een Voorlezen-plus boek

VOORLEZEN-PLUS

Carla Wikkerman
Nelleke Boer

Persoon met ernstige
meervoudige
beperkingen

Persoon met dementie
en verstandelijke
beperking

Nelleke Boer & Carla Wikkerman
VOORLEZEN-PLUS

Amsterdam, Leiden, The Netherlands
mail@voorlezen-plus.nl
www.voorlezen-plus.nl

Inleiding

Voorlezen-plus is een bewerking van Multi-Sensory Storytelling (MSST). MSST is bedacht door Chris Fuller, bekend van haar Bag Books, en is verder ontwikkeld in Schotland door PAMIS. Bij Voorlezen-plus gaat het om méér dan gewoon voorlezen, namelijk om een persoonlijk verhaal, gemaakt op maat van de luisteraar en met toevoeging van zintuiglijke prikkels. Contact maken is een belangrijk doel. Op deze poster beschrijven we de specifieke procedure voor het maken van een Voorlezen-plus boek. We doen dit om het in de praktijk brengen van Voorlezen-plus te vereenvoudigen.

Doelgroep

Voorlezen-plus maakt het mogelijk om voor te lezen aan mensen met ernstige meervoudige beperkingen (EMB) en aan mensen met dementie (en een verstandelijke beperking). Gewone boeken voldoen niet voor deze mensen.

Methode en resultaten

Het maken van een Voorlezen-plus boek vindt plaats gedurende een traject van drie workshops, met tussenpozen van drie weken. Tijdens deze workshops wordt een verhaal ontwikkeld volgens zeven stappen met verwanten, begeleiders en overige betrokkenen (bijvoorbeeld therapeuten). Ook coachen de docenten op het voorlezen. Deelnemers van twee series workshops werden geïnterviewd over hun ervaringen met het maken van een boek.

Voorlezen-plus in de praktijk bij Stichting Het Raamwerk,
Noordwijkerhout

Conclusies

Deelnemers van de workshops hebben positieve ervaringen met de beschreven procedure (de drie workshops en het maken van een verhaal volgens zeven stappen). Voorlezen-plus geeft alle betrokkenen een gevoel van tevredenheid. Het bevordert persoonlijk contact, wat individuele relaties kan verbeteren. De beschreven procedure lijkt geschikt voor verder gebruik. Echter, verdere evaluatie van resultaten is nodig.

Het maken van een Voorlezen-plus boek in zeven stappen en drie workshops

Uitgangssituatie

Max. vijftien deelnemers
Multidisciplinaire groep (ouders, begeleiders, vrienden, therapeuten)
Min. drie personen werken aan een boek
Voorlezen-plus verzorgt het basisboekmateriaal

Doelen

- Na drie workshops:
- Weet men wat Voorlezen-plus is, wat de pluspunten en vermoede effecten zijn
- Heeft men een Voorlezen-plus boek gemaakt volgens de methodiek Voorlezen-plus voor een cliënt of verwant
- Is men gecoacht op het voorlezen van het Voorlezen-plus boek in de praktijk
- Is een leuke activiteit ontwikkeld die een kader biedt tot contact met de cliënt of verwant, en waar voorlezer en luisteraar plezier aan kunnen beleven

Vorbereiding

Reader met beknopte informatie lezen
Materiaal t.b.v. beeldvorming verzamelen (bijv. persoonsbeeld, diagnostisch onderzoek, foto's) en meenemen naar eerste bijeenkomst

Eerste workshop

- Uitgangspunten van MSST (PAMIS, Chris Fuller)
- Principes van kinderliteratuur (leeftijd 0 – 2 jaar)
- Vorm, inhoud, presentatie van Voorlezen-plus boek
- Films bekijken met Voorlezen-plus voorleessessies
- Uitleg van de zeven stappen
- Uitdelen basismateriaal
- Uitvoeren stap 1 t/m 4

Huiswerk

Ontwikkel het verhaal verder volgens stap 4 t/m 7

Tweede workshop

- Bespreken stap 4 t/m 7
- Feedback op verhaallijn en zintuiglijke voorwerpen
- Verhaallijn afmaken
- Uitleg 'Checklist voor de voorlezer'
- Oefenen met het voorlezen

Huiswerk

Verhaal afmaken
Maak een filmopname van het voorlezen van het boek

Derde workshop

- Bekijken filmopnames
- Scoren van het voorlezen met vragenlijst
- Feedback en coaching volgens de checklist
- Evaluatie

1. Beeldvorming van de persoon

- Naam, leeftijd, sekse
- Ontwikkelingsleeftijd
- Mogelijkheden en beperkingen
- Voorkeurszintuigen
- Communicatie
- Emotionele ontwikkeling
- Fase van dementie (indien van toepassing)
- Diagnostiek
- Alertheid

2. Onderwerp kiezen

- Echte ervaring
- Wat doet/deed iemand graag?
- Hobby's?

3. Doel bepalen

- Contact en plezier!
- Eventueel andere doelen bv:
- Handmotoriek stimuleren
- Verhaal voor het slapen gaan
- Taal stimuleren
- Herinneringen ophalen

4. Inhoud verhaal

- Beschrijving onderwerp
- Keuze maken
- Aantal pagina's bepalen
- Bij dementie: rekening houden met achteruitgang
- Volgorde bepalen
- Afwisselen zintuigen
- Duidelijk begin en eind
- Opbouw naar 'climax'

5. Kiezen van titelvoorwerp

- Symbool van verhaal
- Prikkel zintuig(en)
- Afneembaar

6. Kiezen van voorwerpen

- Prikkel zintuig (en)
- Contrasterende kleuren
- Stevig en praktisch
- Te bevestigen op pagina
- Passend in koffer

7. Tekst schrijven

- Korte zinnen
- Eenvoudige woorden
- Gebruik naam luisteraar
- Goed in gehoor
- Zin 1: Voorwerp
- Zin 2: Verhaalttekst
- Zin 3: Beschrijf actie
- Zin 4: Beschrijf zin die interactie uitlokt